

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

Катерина Бондаренко – кандидат філологічних наук, доцент кафедри перекладу, прикладної та загальної лінгвістики Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: зіставна лексикологія, соціолінгвістика, лексикографія, аудіовізуальний переклад.

Олена Шаповалова – вчитель англійської та німецької мов Смолінського навчально-виховного об'єднання «Загальноосвітня школа I-III ступенів – гімназія – позашкільний навчальний заклад».

Наукові інтереси: лексикологія англійської мови, методики та викладання англійської мови.

Софія Балан – учениця 10 класу Смолінського навчально-виховного об'єднання «Загальноосвітня школа I-III ступенів – гімназія – позашкільний навчальний заклад».

Наукові інтереси: лексикологія англійської мови, аудіовізуальний переклад.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

Kateryna Bondarenko – Doctor of Philosophy, Associate professor at Foreign Languages Department of the CUSPU.

Scientific interests: contrastive lexicology, sociolinguistics, lexicography, audiovisual translation.

Olena Shapovalova – Teacher of English and German of Smoline Educational Disciplinary Association “General School of I-III degrees – Gymnasium – Extracurricular Educational Institution”.

Scientific interests: English lexicology, English language didactics.

Sofia Balan – student of the 10th form of Smoline Educational Disciplinary Association “General School of I-III degrees – Gymnasium – Extracurricular Educational Institution”.

Scientific interests: English lexicology, audiovisual translation.

УДК 82:821.112.2+821.161.2

DOI: 10.36550/2522-4077-2021-1-193-122-127

Г. ГЕЙНЕ «ENFANT PERDÜ»: ДВА ПЕРЕКЛАДИ ОДНОГО ВІРША

Руслана ГОНЧАРУК (Рівне, Україна)

ORCID 0000-0001-6858-1647

e-mail: Ruslana_box_2@ukr.net

ГОНЧАРУК Руслана Г. ГЕЙНЕ «ENFANT PERDÜ»: ДВА ПЕРЕКЛАДИ ОДНОГО ВІРША. Дана наукова розвідка присвячена спробі лінгвістичного аналізу поезії Генріха Гейне «Enfant perdu» та її перекладам на українську та російську мови, які здійснила українська поетеса Леся Українка. В ході аналізу автор приходить до висновків, що переклади художніх творів відіграють одну з ключових ролей у процесі взаємодії культур різних народів. Поезія, як складова художньої літератури, представляє собою важливу складову в процесі духовного зближення різних етносів, їх взаємозбагачення та розвитку. Незаперечною в цьому процесі є постать перекладача, як містка між двома культурними берегами.

Ключові слова: переклад, поетичний твір, риторичне ствердження, поетичне мовлення, метафора.

HONCHARUK Ruslana H. HEINE "ENFANT PERDÜ": TWO TRANSLATIONS OF ONE POEM. This scientific research is devoted to the attempt of linguistic analysis of Heinrich Heine's poetry "Enfant perdu" and its translations into Ukrainian and Russian made by the Ukrainian poetess Lesya Ukrainka. During the research the author comes to the conclusion that translations of works of fiction play one of the key roles in the process of interaction of cultures of different peoples. Poetry, as a component of fiction, is an important component in the process of spiritual rapprochement of different ethnic groups, their mutual enrichment and development. Undisputed in this process is the figure of the translator, as a bridge between the two cultural shores. The translator's work contributes to a deeper understanding of the foreign language reader and understanding of the mentality of the people whose literature he is acquainted with. And the original through translation gets a new existence in a new parallel projection. The translation of poetic works is considered important in this direction for the author of the investigation. Poetic translation is one of the most difficult areas of translation, as the translator must fully understand the poetic work, the author's idea and concept of the work, which should be fully communicated to the reader in the language of translation, so as not to change the impact of this work on the reader. the language of the original. To the tasks of the translator of poetic works, in contrast to prose, is added the requirement of compliance with the form, rhyme, size, which is not always possible. German, Ukrainian and Russian languages are somewhat similar in terms of poetic dimensions. That is why the Ukrainian poetess Lesya Ukrainka almost always manages to follow the poetic dimensions when translating from German. Poetry "Enfant

perdü" is one of the key in the poetic heritage of Heinrich Heine, so it is of great interest to study attempts to translate it into different languages and different translators. And the creative genius of Lesya Ukrainka occupies an important place in this list.

Keywords: translation, poetic work, rhetorical statement, poetic speech, metaphor.

Постановка проблеми. Представники різних наукових напрямків вже тривалий час ставлять в основу своїх досліджень проблему розуміння тексту. А дослідження проблеми перекладу поетичних текстів як складової художньої літератури виводить даний аспект на новий науковий рівень в колі перспективних питань сучасної літературознавчої науки. Оскільки аналіз перекладених творів дозволяє краще пізнати оригінальні витвори, в повній мірі оцінити їх художню та естетичну цінність для власних народів, та наблизити їх ментальні та культурні цінності до іншомовного реципієнта.

Виділення раніше невирішених частин загальної проблеми. Проте на сьогоднішній день ще не до кінця в теорії перекладу та лінгвістиці вирішена проблема сприйняття та інтерпретації лінгво-культурних та лінгво-естетичних компонентів поетичного тексту. Дані фактори є визначальними для **актуальності** даної наукової розвідки. **Об'єктом** даної наукової розвідки є поезія Генріха Гейне «Enfant perdü» та її україномовний та російськомовний переклади, що належать перу Лесі Українки. **Предметом** дослідження є лінгвістичні особливості перекладу поетичної мови німецького поета українською та російською мовами. **Мета** розвідки – визначення художніх та лінгвістичних особливостей поезії Г. Гейне «Enfant perdü» та її перекладів українською та російською мовами у виконанні Л. Українки.

Виклад основного матеріалу. Світовий геній німецького поета Г. Гейне ніколи не випадає з поля зору дослідників його творчості. Широта та багатогранність таланту митця відкриває для науковців все нові горизонти для творчих та наукових розвідок. Життєвий та творчий шлях Гейне досліджували О. Дейч (Дейч, 1963), С. Гіджеу (Гиждеу, 1964, 1983) та ін. Творчий спадок Г. Гейне дійшов також завдяки перекладам та переспівам його і до україномовного читача. Одні з найбільш вдалих, на наш погляд, перекладів поезій Гейне здійснила свого часу Леся Українка. Цей горизонт творчості поетеси досліджували О. Бургардт (Бургардт, 1927, 1930), І. Журавська, яка зауважувала: «Прагнення зберегти всі нюанси гейнівського вірша, але передати його не дослівно, а відповідними образами, характерне для всіх перекладів Лесі Українки» (Журавська, 1963: 195). В. Коптілов, аналізуючи переклади Л. Українки, писав, що в них «часом помітне надмірне захоплення зменшено-пестливими формами слів» (Коптілов, 1974: 367) Україномовну рецепцію творчості поета досліджували також Л. Безобразова та О. Тупиця (Безобразова, Тупиця, 2000) та ін.

Слід зауважити, що в процесі взаємодії двох культур переклад відіграє одну з ключових ролей, оскільки він стає новою інтерпретацією оригінального тексту, надаючи йому нового виміру та переміщаючи його в інший вимір культурних цінностей. В основу перекладацької роботи закладена репродуктивна функція, яка передбачає розуміння, сприйняття, збереження та передачу тексту оригінального твору мовою перекладу. Текст, створений перекладачем, повинен мати на читача мови-реципієнта такий самий вплив, який оригінал породжує на власного читача. Найбільш важкою, виходячи з даних міркувань, постає праця перекладача поетичних творів. Характеризуючи її О. Бургардт зауважував: «Віршовий переклад взагалі ніколи не може віддати оригіналу. Насамперед перекладачеві повстає завдання віддати метр і ритм оригіналу, зберегти ту саму кількість рядків, зберегти характер і послідовність рим, і, коли треба, то передати й звукову інструментовку. До того, в ці тісні, задалегідь поставлені рамці треба вкласти той самий зміст. Отож перекладачеві доводиться жертвувати то тим, то іншим» (Леся Українка, 1927: 19) Проблемам художнього перекладу присвячені праці А.В. Федорова, Л.С. Бархударова, В.Н. Комісарова, О.Д. Швейцера та ін.

Поезія «Enfant perdü» являється одним з найбільш відомих та найчастіше цитованих творів, що належать перу Г. Гейне. Посперечатися з ним може хіба що відома «Lorelei». Висловлюються припущення, що вірш написано в 1849 році (Stein, 2010: 19) Поезія входить до збірки «Romanzero», яка побачила світ у 1851 році. Це третя збірка поета, яка являється

кульмінацією його творчості і над якою він працював у складний життєвий період з 1846 по 1851 роки. Революційний рух в Німеччині починає вже спадати. Сам поет в цей час вже був важко хворий та прикутий до ліжка. Одночасно із роботою над збіркою, поет працював над написанням власних мемуарів. Збірка «Romanzero» складається з трьох розділів «Historien», «Lamentationen» und «Hebräische Melodien». Поезії цієї збірки відображають сумні роздуми поета про негативний перебіг історичних подій. При цьому Гейне не змінює кардинально своїх власних поглядів. «Я притримувався тих самих демократичних принципів, котрим був вірним ще в ранній юності та яких я с тих пір палко притримуюсь.» (Heine, електронний ресурс) На той час поет вже давно переїхав жити до Франції, оскільки через свої соціально-політичні погляди, релігійну приналежність та твори, які підбурювали народні маси до революційних настроїв, Гейне був заборонений до публікацій. Та творчість поета отримала всевітнє визнання, включаючи і україномовного читача.

Поезія «Enfant perdü» входить до другого розділу збірки «Romanzero» - «Lamentationen» та є останньою поезією циклу «Lazarus», який завершує розділ. В цьому циклі Гейне розглядає із зовнішньої перспективи власну смерть. Її він малює вже у 18 вірші, зображаючи смерть поета у вигляді зависи, яка опускається на сцену після завершення вистави. «Der Vorhang fällt, das Stück ist aus» (Heine, електронний ресурс) Душа поета – це серце Прометея, яке палає та дарує світло усім людям та вказує їм вірний шлях у майбутнє. Та наразі прийшов і її час, вона відходить в засвіти: «Die letzte Lampe ... erlischt. Das arme Licht war meine Seele» (Heine, електронний ресурс) 19 вірш представляє собою так званий заповіт поета, в якому він «по-християнському обдаровує» своїх ворогів та заповідає їм пережити усі ті страждання, які переживає за час хвороби сам та зникнути з пам'яті назавжди. А у 20 вірші поет пропонує прийдешнім поколінням продовжити його боротьбу, не складати зброю, оскільки зі смертю поета-борця не вмирає його справа. Саме 20 вірш циклу обрала для перекладу Леся Українка. На жаль, ми не можемо точно визначити причину такого вибору. Можливо, саме тема боротьби за свободу власного народу, за права людини в суспільстві стала близькою українській поетесі. Близькою настільки, що вона здійснила переклад поезії також і російською. Можна припустити, що Л. Українка теж ототожнювала себе із самотнім бійцем на передовій лінії тривалої визвольної боротьби.

Розглянемо ж поезію та обидва її переклади. До тепер ще триває полеміка, що до тлумачення назви. В 12-ти томному виданні редактори перекладають назву як «втрачена дитина» (Леся Українка, 1975: 264) Поняття «Enfant perdü» в словнику французької мови має два значення. Перше – історичне (XIV-XVIII ст.): розвідник, вартовий, самотній борець (на передовій лінії). Друге значення – це партизан, людина, що діє в самотку. (Словник, електронний ресурс) На наш погляд, саме такий смисл був закладений в назву, оскільки він досить ясно віддзеркалює тему та ідею поезії. Вірш «Enfant perdü» містить реальний та прихований зміст. Реальний зміст розкриває перед читачем боротьбу за свободу та права людини у феодальній Німеччині того часу. Прихований зміст – участь поета зі зброєю в руках у визвольній боротьбі.

Вже в першій строфі поезії перед читачем постає поет у образі бійця, що впродовж всього свого свідомого життя є незмінним учасником війни за народну свободу, розуміючи, що ця боротьба підірвала його здоров'я, що його дні вже злічені та за життя він може і не побачити перемоги. Для вираження незмінності ходу перебігу даних подій поет використовує такий прийом як риторичне ствердження. Проте поет наголошує, що все-таки не зраджує своїм ідеалам: «Verlorner Posten in dem Freiheitskriege, Hielt ich seit dreißig Jahren treulich aus». (Heine, електронний ресурс) Л. Українка в українській версії перекладу дещо відступає від оригіналу та використовує словосполучення «забутим вартовим», в той час як у Гейне «verlorner Posten ... hielt ich ... treulich aus» (Леся Українка, 1975: 264) Одне із значень іменника Posten – вартовий. Саме його використала поетеса, що дещо змінює, на наш погляд, загальний смисл висловлювання. Зберігши риторичне ствердження, поетеса, разом з тим, у другій частині фрази «Ich kämpfe ohne Hoffnung, daß ich siege, Ich wußte, nie komm ich gesund nach Haus» в перекладі застосує фразу «гинув з болю; я знав – не вийду з боїська живим», що посилює песимістичні настрої безнадійної боротьби. Але в російськомовному перекладі Леся Українка майже повністю дотримується оригіналу.

Друга строфа передає іронічне ставлення поета до тих, хто не здатен повністю присвятити себе полум'яній боротьбі, хто відволікається на прості житейські речі. Цю іронію Гейне передає за допомогою стилістично забарвлених іменників та епітетів «Schar», «Schnarchen», «Braven» - натовп, голосне хропіння, молодчики. В цій же строфі поет використовує такий художній засіб як антитеза, щоб донести до читача свій біль від того, що часто сам мусить боротися, в той час як інші відпочивають від війни. Леся Українка ж в обох своїх перекладах не зберігає гейневської іронії.

В третій строфі Гейне ще більше відходить від нейтральної атмосфери розповіді та максимально ототожнює власну долю із долею ліричного героя поезії. Йому скучно, йому страшно, та він все ж несе твердо свою зброю – слово – «Die frechen Reime eines Spottgedichts», - рими, які допомагають поету подолати страх та пережити всі негаразди в тривалій боротьбі. В україномовному перекладі Леся Українка досить вдало використовує такі стилістичні прийоми як метафора та метонімія, проте в той же час віддаляється від головної ідеї та настрою строфи. Російськомовний варіант більш вдалий, на наш погляд.

В четвертій строфі Г. Гейне застосовує іронію для зображення образу ворога, якого поет називає «verdächtig Gauch», стилістично-забарвленими епітетом та іменником, які означають «підозрілий дурень». У Гейне ми зустрічаємо також і вдалу метафору. Ліричний герой – влучний стрілець, тому ворог отримує від нього «eine warme, Brühwarme Kugel in den schönsten Bauch». У Л. Українки маємо в україномовному та російськомовному варіантах перекладу використання стилістичних фігур, які більше передають ненависть та огиду до ворога, проте не насмішку над ним.

Уже п'ята строфа поезії наближає читача до реальної дійсності. Поет усвідомлює, що його боротьба вже завершена, що важка хвороба не дозволить йому піднятися з ліжка. І у вірші Г. Гейне ліричний герой гине від влучної кулі ворога. Досить добре вдалося відчувати настрої поета і Лесі Українці. Хоча в російськомовному перекладі поетеса вводить іменник «стрелки» (Леся Українка, 1975: 265), розбиваючи збірне поняття ворога.

Остання строфа показує читачеві контраст між власним життям та визвольною боротьбою, в якому перебуває поет: поет гине, проте гине непереможеним, він залишається в строю. Життя солдата не є найціннішим у цій боротьбі. Один боєць гине, на його місце прийдуть інші, адже важливою є лише перемога. Контраст можна спостерігати навіть у вживанні дієслова «brechen» - ламати. Останню строфу Гейне завершує риторичним ствердженням, з якого читач розуміє, що боротьба триває, зброя вціліла («meine Waffen Sind nicht gebrochen»), незважаючи на скору смерть поета («nur mein Herze brach») ідеї залишаються жити. Леся Українка в українському перекладі в останній строфі знову використовує іменник "вартовий" і фразу «Ein Posten ist vakant!» перекладає фразою «впав вартовий», що, на нашу думку, не зовсім відповідає замислу Г. Гейне, оскільки у нього поет – боєць, який не просто стоїть на варті, він перебуває в центрі визвольної війни, і саме в цьому його покликання. Загалом же, поетеса зберігає загальний настрій та ідею Гейне в даній строфі, зберігши в перекладі також і риторичне ствердження. В російському перекладі поетеса більше притримується авторського задуму, хоча додає свого. У другому рядку в Л. Українки звучить замість впевненості у Гейне у чисельності армії одностайний заклик до приєднання в ряди бійців – «пора меня сменить». І загальний настрій строфи в російському перекладі Л. Українки, на наш погляд, дещо відмінний від гейнівського. В ньому радше констатація факту скорої смерті поета, а не впевненість у невмирущості ідей.

Висновки. Поезія Г. Гейне «Enfant perdu» є до певної міри символічною для поета. В ній він проводить паралель між своїм життям та історією власного народу, його боротьбою за власну свободу. Поет постає перед читачем солдатом у визвольній війні, який бореться з мечем в руках. «Поезія, при всій моїй любові до неї, завжди була для мене лише священною іграшкою чи священним засобом для небесних цілей. Я ніколи не надавав особливого значення славі поета, і мене мало хвилює, чи хвалять мої пісні, чи критикують. На мою труну ви повинні покласти меч, тому що я був хоробрим солдатом у війні за визволення людства!» (Гейне, електронний ресурс) В смерті солдата поет пророкує власну скору смерть, втрату Батьківщини (наприкінці життя він був змушений емігрувати до Франції). На читача поезія справляє неймовірно сильне враження від стійкості духу, незламної віри у невмирущість

ідей, у власні сили та сили тих, що стоять поруч. В ході порівняльного аналізу двох перекладів поезії «Enfant perdü», які виконала Леся Українка, ми прийшли до висновку, що найбільш вдалим та відповідним до оригіналу став російськомовний варіант перекладу, хоча і в його останній строфі дещо втрачено загальний настрій твору. Проте україномовний переклад більше відповідає україномовному слуху та культурі україномовного реципієнта.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Безобразова Л., Тупиця О. Гімн неподіленому кохання. Вірш «Ein Fichtenbaum steht einsam...» в російських та українських перекладах // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. – 2000. – т. 4. – С. 43–44.
2. Бургардт Осв. Гайне в українських перекладах // Гайне Гайнріх. Вибрані твори. За ред. Дм. Загула: У 2 т. Т. 2. Київ; Харків: Державне видавництво України, 1930. – С. V–XLVII.
3. Бургардт О. Леся Українка і Гайне // Українка Леся. Твори: У 16 т. Т. 4. Переклади. Київ: Книгоспілка, 1927. – С. VII–XXIV.
4. Гейне Г. Подорож із Мюнхена до Генуї. [електронний ресурс] Режим доступу: <https://linguabooster.com/ru/de/books/reise-von-munchen-nach-genua-26#page-88>
5. Журавська І. Леся Українка та зарубіжні літератури/І. Журавська. Київ: Видавництво АН УРСР, 1963. – 231 с.
6. Коптілов В. Гейне в українських перекладах // Гейне Г. Вибрані твори: В 4 т. Т. 4. Київ: Дніпро, 1974. – С. 365–380.
7. Леся Українка. Поезії. /Леся Українка. Зібрання творів у дванадцяти томах. /Редкол.: Шаблійовський Є.С. (голов.ред.) [та ін.] – К.: Наук. думка. – 1975.– Т.2: Поєми. Поетичні переклади. – 1975. – 367 с.
8. Леся Українка Твори. – [Київ:] Книгоспілка, [1927 р.], т. 4. – С. 7 – 24.
9. Новий французько-російський словник. [електронний ресурс] Режим доступу: <https://classes.ru/all-french/dictionary-french-russian-universal-term-25675.htm>
10. Гиждеу С. Генрих Гейне / С. Гиждеу. М. : Худ. лит., 1964. – 236 с.
11. Гиждеу, С. Лирика Генриха Гейне / С. Гиждеу. М. : Худ. лит., 1983. – 159 с.
12. Дейч, А. Поэтический мир Генриха Гейне / А. Дейч. М. : Худ. лит., 1963. – 444 с.
13. Heine Heinrich. Enfant perdü. [електронний ресурс] Режим доступу: <https://www.textlog.de/heine-gedichte-enfant-perdu.html>
14. Heine Heinrich. Sie erlischt. [електронний ресурс] Режим доступу: <https://www.textlog.de/heine-gedichte-erlischt.html>
15. Heinrich Heine im Nachmärz: »Enfant perdü« Missdeutungen der Begriffe und Widersprüche im Gedicht Von Peter Stein, Lüneburg/ Heine-Jahrbuch 2010, 49. Jahrgang, Heinrich-Heine-InstitutLandeshauptstadt Düsseldorf Deutschland, ISBN 978-3-476-00578-6
16. Heine Heinrich. Nachwort zum Romanzero. [електронний ресурс] Режим доступу: <https://de.wikisource.org/wiki/Romanzero/Nachwort>

REFERENCES

1. Besobrasova L, Tupitsa O. (2000). Gimn nepodilenomu kohannju. Virsh «Ein Fichtenbaum steht eisam...» v rosijskih ta ukrainskih perekkladah [Hymn to undivided love. The poem "Ein Fichtenbaum steht einsam ..." in Russian and Ukrainian translations] In Vsesvitnja literatura ta kultura v navchalnih zakladah Ukraini.– B.4. – P.43-44.
2. Burhardt Osv. (1930). Haine v ukrainskykh perekkladakh [Hayne in Ukrainian translations] In: Haine Hainrikh. Vybrani tvory. In: vols. 2. V. 2. Kyiv, Kharkiv. pp. V–XLVII. (in Ukrainian).
3. Burhardt O. (1927). Lesia Ukrainka i Haine [Lesya Ukrainka and Hayne] In: Lesia Ukrainka. Tvory. In: vols. 16. V. 4. Kyiv. pp. VII–XXIV. (in Ukrainian).
4. Heine H. Podorogh iz Munhena do Genui. [Travel from Munich to Genoa] [Electronic resource] Access mode: <https://linguabooster.com/ru/de/books/reise-von-munchen-nach-genua-26#page-88>
5. Zhuravska I. (1963). Lesia Ukrainka i zarubizhni literatury [Lesya Ukrainka and foreign literature]. Kyiv. 231 p. (in Ukrainian).
6. Koptilov V. (1974). Heine v ukrainskykh perekkladakh [Hayne in Ukrainian translations]. In: Heine H. Vybrani tvory. In: vols. 4. V. 4. Kyiv. pp. 365–380. (in Ukrainian).
7. Lesja Ukrainka. (1975). Poesii. Zibrannja tvoriv u 12-ti tomah. T. 2. [Poesy. Collected works in twelve volumes]. Kyjiv: Naukova Dumka, p.367.
8. Lessja Ukrainka. (1927). Tvori. [Writings] In Knigospilka. Kijiv, B.4, P.7-24.
9. Novij franzusko-rosijskij slovník. [Electronic resource] Access mode: <https://classes.ru/all-french/dictionary-french-russian-universal-term-25675.htm>
10. Gidgeu S. (1964). Henrih Heine [Heinrich Heine] M.: Hud.lit., P.236.
11. Gidgeu S. (1983). Lirika Henriha Heine [Heinrich Heine's lyrics] M.: Hud.lit., P.159.
12. Deich A. (1963). Poeticheskij mir Henriha Heine. [The poetic world of Heinrich Heine] Hud. Lit., P.444.
13. Heine Heinrich. Enfant perdü. [Electronic resource] Access mode: <https://www.textlog.de/heine-gedichte-enfant-perdu.html>
14. Heine Heinrich. Sie erlischt. [Electronic resource] Access mode: <https://www.textlog.de/heine-gedichte-erlischt.html>
15. Heinrich Heine im Nachmärz: »Enfant perdü« Missdeutungen der Begriffe und Widersprüche im Gedicht Von Peter Stein, Lüneburg/ Heine-Jahrbuch 2010, 49. Jahrgang, Heinrich-Heine-InstitutLandeshauptstadt Düsseldorf Deutschland, ISBN 978-3-476-00578-6

16. Heine Heinrich. Nachwort zum Romanzero. [Electronic resource] Access mode: <https://de.wikisource.org/wiki/Romanzero/Nachwort>

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Руслана Гончарук – старший викладач кафедри практики німецької та французької мов Рівненського державного гуманітарного університету.

Наукові інтереси: історія художнього перекладу в Україні, перекладацька діяльність Лесі Українки.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

Ruslana Honcharuk – Senior Lecturer in the Department of Practice of German and French Languages at Rivne State Humanitarian University.

Scientific interests: the story of literary translation in Ukraine, Lesia Ukrainka's translation activities.

УДК 811.111'342.9

DOI: 10.36550/2522-4077-2021-1-193-127-133

**THE PECULARITIES OF SEMANTIC COMPRESSION
IMPLEMENTATION IN POPULAR ENGLISH TALK SHOWS**

Olena YEMELYANOVA (Sumy, Ukraine)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3277-1227>

e-mail: yelenayemelyanova@ukr.net

Mariia TITAREVA (Sumy, Ukraine)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6325-8461>

e-mail: mashatitarieva@ukr.net

Tetiana POPOVA (Sumy, Ukraine)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2868-0496>

e-mail: taty.s.popova@gmail.com

СМЕЛЬЯНОВА Олена, ТИТАРЕВА Марія, ПОПОВА Тетяна. ОСОБЛИВОСТІ АКТУАЛІЗАЦІЇ СЕМАНТИЧНОЇ КОМПРЕСІЇ У ПОПУЛЯРНИХ АНГЛОМОВНИХ ТОК ШОУ. Стаття присвячена аналізу вживання семантичної компресії у популярних англomовних ток-шоу. У роботі вивчається поняття лінгвістичної компресії та особливості її уживання на різних мовних рівнях. Розглянуто мовні засоби, які слугують інструментом скорочення знакової структури мови. Визначено ключові властивості мовної компресії, що допомагають зробити текст більш лаконічним. Зазначено важливість повної передачі інформації зі збереженням експресивного забарвлення та дотриманням мовних норм.

Ключові слова: семантична компресія, лінгвістична компресія, мовний рівень, стислість, лексико-граматичні труднощі, ток-шоу.

YEMELYANOVA Olena, TITAREVA Mariia, POPOVA Tetiana. THE PECULARITIES OF SEMANTIC COMPRESSION IMPLEMENTATION IN POPULAR ENGLISH TALK SHOWS. The article deals with the analysis of semantic compression application in popular English talk shows. The purpose of this paper is to define language compression, to outline the expediency of its use in English media discourse, to name ways of compression implementation in popular talk shows and to consider the level of influence of principle of linguistic efforts economy on achieving communicative goals between interlocutors. Basic information on the concept of linguistic compression and features of its use at different language levels, in particular phonetic, morphological, lexical, semantic and syntactic is